

Handläggare
Kajsa Pärke
Telefon: 08-50821083

Till
Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd
2024-12-19

Prioriterat gångvägnät för Stockholms stad

Yttrande till kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Trafikkontoret har tagit fram förslag till prioriterat gångvägnät för Stockholm, utifrån ett uppdrag i budgeten. Stadsdelsförvaltningen är positiv till att ett sådant gångvägnät pekas ut, men saknar stadsdelsförvaltningens roll i dokumentet. Eftersom en del av gångvägnätet ligger på parkmark ansvarar stadsdelsförvaltningen för det, men har inga särskilda medel avsatta för underhållet. Vidare lämnar förvaltningen synpunkter på trygghet, tillgänglighet, vägvisning och behovet av att separera gång- och cykeltrafik.

Bakgrund

Trafikkontoret har tagit fram förslag till prioriterat gångvägnät för Stockholm. Bakgrunden finns i gångplan 2016 som pekar ut en målbild för ökad gångvänlighet i Stockholm. Handlingsplan för gång 2022-2027 lyfter flera åtgärder som svarar mot målbilden. En av åtgärderna är att ta fram ett prioriterat gångvägnät. Det gavs även som uppdrag till trafiknämnden i budgeten för 2024.

Stadsdelsnämnden har fått det prioriterade gångvägnätet på remiss från kommunstyrelsen. Remisstiden sträcker sig till 16 december 2024, men stadsdelsnämnden har beviljats förlängd svarstid till 20 december 2024.

Ärendet

Det prioriterade gångvägnätets syfte är att peka ut ett gent nätverk av gångstråk som tillsammans binder samman stadens viktiga målpunkter. I nätet framhålls stråk som fyller en särskilt viktig funktion ur ett gångperspektiv och där många människor rör sig. I det prioriterade gångvägnätet ingår också framtida eller saknade länkar som kan bidra till ett mer gent och sammanhängande

gångvägnät. Nätet ska i första hand ses som ett prioriteringsstöd som kan underlätta åtgärdsplaneringen för flera olika delar av stadens verksamheter.

Det prioriterade gångvägnätet består av fyra olika stråktyper:

- *Huvudgångstråk* utgör basen i det prioriterade gångvägnätet. Det består av gena kopplingar som knyter ihop stadsdelar och viktiga målpunkter, såsom stationer, arbetsplatsområden, centrum, idrottsplatser och skolor.
- *Stadslivsstråk* är huvudgångstråk med utpräglade urbana kvaliteter såsom hög bebyggelsestäthet, funktionsblandad bebyggelse, höga vistelsevärden, aktiva bottenvåningar och befolkade gaturum.
- *Framtida stråk* är prioriterade gångstråk i områden där planarbete pågår och/eller det finns en konkret idé om framtida gatu- och bebyggelsestruktur.
- *Strategiska kopplingar* avser huvudsakligen saknade gångförbindelser som kan hjälpa till att överbrygga barriärer eller åstadkomma genare gångvägar mellan målpunkter. De är mer visionära till sin karaktär och genomförbarheten har i allmänhet inte studerats.

Gångstråk för främst rekreation, såsom strandpromenader, ingår inte i det prioriterade gångvägnätet.

Det är första gången staden tar fram ett prioriterat gångvägnät, och det ska underlätta vid prioritering av investeringsåtgärder, drift och underhåll, samt i olika typer av tillstånds- och upplåtelsefrågor.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för samhälle och service. De fackliga organisationerna informerades på förvaltningsgruppen den 10 december 2024.

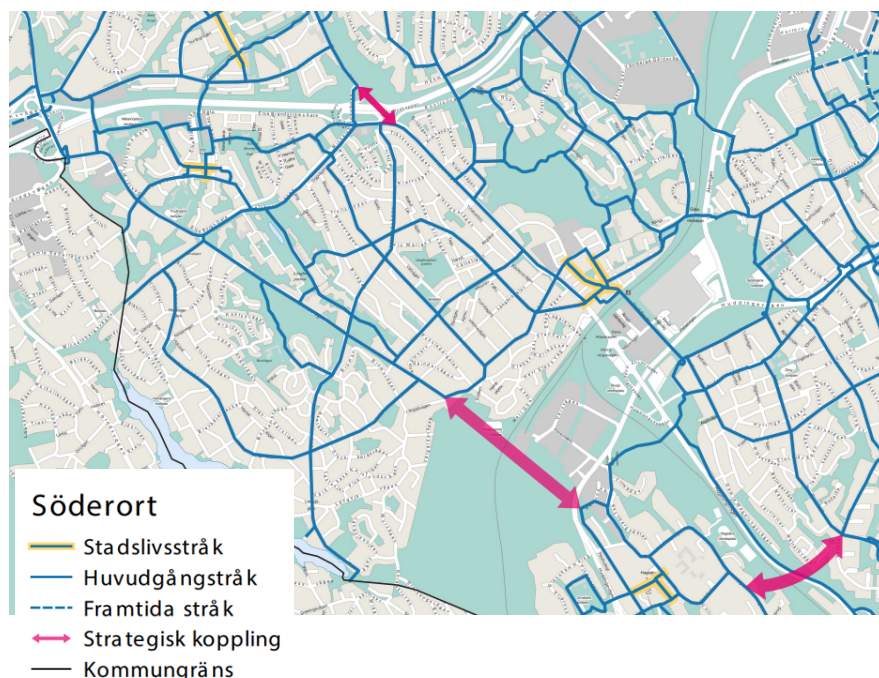
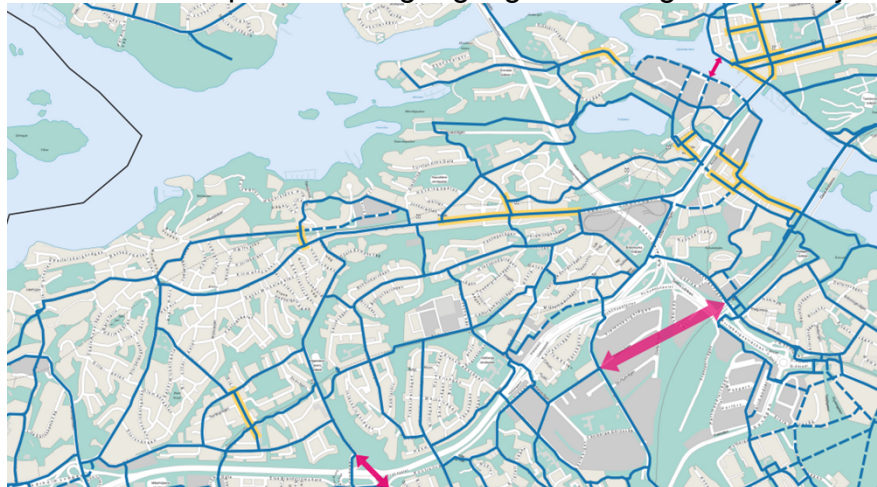
Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen är positiv till att ett prioriterat gångvägnät tas fram, på samma sätt som det i cykelplanen finns primära stråk och huvudstråk. Planen är i stort bra och genomtänkt, men förvaltningen har några synpunkter som redovisas här.

Stadsdelsförvaltningens ansvar

Det framgår inte i planen hur stor del av det prioriterade gångvägnätet som utgörs av parkvägar vilka sköts av stadsdelsförvaltningarna. Det syns inte heller på kartan vilka delar av gångvägnätet som utgörs av trottoarer utmed gator, och vilka delar som är parkvägar.

Kartor över det prioriterade gångvägnätet i Hägersten-Älvsjö

Förvaltningen har inte medverkat i arbetet med att ta fram det prioriterade gångvägnätet, men har vid ett tillfälle fått lämna synpunkter på ett utkast. Stadsdelsförvaltningens roll för gångtrafiken framgår inte heller i planen. Huvuddelen av det föreslagna gångvägnätet går utmed gator men vissa parkvägar är med som viktiga gångförbindelser, till exempel utmed Trekanten, till Vinterviken, genom Långbroparken, Solbergaskogen och Herrängsskogen, samt upp på Hägerstensåsen på flera platser.

Gångstråk som ligger på parkmark är stadsdelsförvaltningens ansvar, både gällande drift, underhåll och investeringar. Underhåll av parkvägar innebär ett ständigt pågående arbete med allt från att laga hål till helt ny asfaltering och omläggning av trappor. Trafiknämnden har fått extra medel för investeringar i gångstråk, till exempel ny beläggning. Stadsdelsnämnderna har inte några sådana

extra medel, trots att vi ansvarar för flera mil parkvägar med höga kostnader för underhåll.

Trygghet

I planen lyfts frågan om trygghet fram, vilket är bra eftersom det har så stor betydelse för gångtrafiken. Stadsdelsförvaltningen arbetar med slyröjning, och i samarbete med trafikkontoret även förbättrad belysning. Även effektbelysning, lysande konstverk och utegym är sådant som förvaltningen har sökt och fått trygghetsmedel för utmed otrygga gångstråk. Gångtunnlar uppfattas ofta som extra otrygga. I planen nämns förbättrad belysning, men förvaltningen vill även lyfta konstnärlig utsmyckning. Tillsammans med trafikkontoret har stadsdelsförvaltningen genomfört konstnärlig utsmyckning av några gångtunnlar i området och vill satsa på fler. Utsmyckningen har skett tillsammans med barn och ungdomar i området. Även växtlighet och belysning i anslutning till gångtunnlarna är viktiga att se över.

Vägvisning

Vägvisning till målpunkter nämns kort i planen. Förvaltningen anser att skyltning för gående motsvarande den för cykelstråken, skulle vara bra. Idag är vägvisningen för cyklister omfattande och tydlig, medan motsvarande skyltning för gångstråk helt saknas. Förvaltningen föreslår att ett sådant skyltprogram tas fram och samordnas med cykelskytningen där de sammanfaller.

Tillgänglighet

Under rubriken Råd vid utformning av prioriterade stråk föreslås att där det endast finns trappor i stråket bör de kompletteras med ramper för ökad tillgänglighet. Förvaltningen får ibland sådana önskemål, men oftast är det tyvärr inte genomförbart eller rimligt eftersom Stockholm på många platser har för stora höjdskillnader. Om det ens finns plats för en serpentinväg med godkänd lutning, så skulle den ofta bli lika lång som befintlig omväg, och dessutom innebära ett stort ingrepp i miljön och en mycket stor investering.

Separering av gång- och cykeltrafik

Konflikten mellan gångtrafik och cykeltrafik kommenteras inte i planen. Det här är en viktig fråga på framför allt parkstråk med många gående, där cyklister skulle behöva hänvisas till närliggande cykelstråk utmed gator istället. Med ökade flöden av både gående och pendlingscyklister blir det aktuellt på fler platser att separera gående och cyklister för att förbättra tillgänglighet och trafiksäkerhet för båda trafikantgrupperna.

Utöver ovanstående skulle planen bli tydligare om det prioriterade gångvägnätet sätts in i ett sammanhang där det framgår hur det förhåller sig till andra styrdokument. Vidare behöver kartan förtydligas genom att den delas upp på stadsdelsnämndsområden, och att parkvägar markeras och särskiljs från gångstråk utmed gator.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner detta tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Lee Orberson
stadsdelsdirektör
Hägersten-Älvsjö
stadsdelsförvaltning

Linda Palo
avdelningschef
Hägersten-Älvsjö
stadsdelsförvaltning

Bilagor

Remissunderlag ”Prioriterat gångvägnät för Stockholms stad”,
Dnr KS 2024/976.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn

Lee Orberson, stadsdelsdirektör

Linda Palo, avdelningschef

Datum

2024-12-03

2024-12-02